Dosarul nr. 4r-3542/25 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-25041297-02-4r-10092025 Judecător: Cristina CHEPTEA

D E C I Z I E
în numele Legii

12 octombrie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către avocatul Lilian OSOIAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional Parascovia PLUTA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1233/2025 din 13 august 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 004457 din 03.07.2024, în privința lui **Parascovia PLUTA** în temeiul art.273 pct.15) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 27.03.2025 până la 13.08.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 10.09.2025 până la 12.10.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. PLUTA Parascovia a depus, prin intermediul avocatului Lilian OSOIAN, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 004457 din 03.07.2024 și a hotărârii Comisiei Administrative pe lângă Pretura sect. Buiucani nr. 277 din 12.11.2024, prin care a solicitat admiterea contestației, anularea actelor respective, cu încetarea procesului contravențional pornit, invocând drept temei lipsa în acțiunile sale a faptei contravenționale prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional, or și încălcări de procedură admise la cercetarea cazului și întocmirea actelor contestate, care conduc la declararea nulă atât a procesului-verbal cu privire la contravenție, cât și a hotărârii Comisiei Administrative..

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1233/2025 din 13 august 2025,* a fost respinsă contestația depusă în interesul Parascoviei PLUTA împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 004457 din 03.07.2024 și a

hotărârii Comisiei Administrative pe lângă Pretura sect. Buiucani nr. 277 din 12.11.2024 ca neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, avocatul Lilian OSOIAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional Parascovia PLUTA, a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1233/2025 din 13 august 2025, cu admiterea contestației împotriva Hotărârii Comisiei Administrative a Preturii sectorului Buiucani nr. 277 din 12.11.2024, anularea acesteia și încetarea procesului contravențional.*

În motivarea recursului declarat, apărarea susține că contravenienta nu a săvârșit contravenția imputată și că hotărârea Comisiei Administrative, precum și hotărârea instanței de fond, sunt neîntemeiate și ilegale, fiind bazate pe probe insuficiente și pe o procedură contravențională desfășurată cu încălcarea drepturilor sale.

În principal, se invocă faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în absența contravenientei, fără ca acesteia să-i fie explicate drepturile și obligațiile procesuale și fără a fi asigurată citarea sa legală. Se menționează că citația pentru ședința Comisiei Administrative a fost restituită cu mențiunea „nereclamat", ceea ce, în opinia apărării, nu demonstrează realizarea unei citări legale, în condițiile prevăzute de Codul contravențional și Codul de procedură penală.

De asemenea, apărarea contest legalitatea procesului-verbal, invocând încălcarea art.443 și art.445 Cod contravențional. În special, se arată că procesul-verbal a fost semnat de martorul-asistent Stela BRUMA, despre care se susține că este angajată a Preturii sectorului Buiucani, iar în procesul-verbal nu ar fi fost indicată adresa acesteia. Recurentul consideră că aceste deficiențe afectează valabilitatea procesului-verbal și atrag nulitatea acestuia.

Un alt argument îl constituie insuficiența și neclaritatea probelor. Recurentul susține că fotografiile anexate la dosar nu demonstrează că aceasta se afla la locul săvârșirii pretinsei contravenții și că nu este clar cu ce mijloace tehnice au fost realizate fotografiile și dacă acestea îndeplineau cerințele legale. În consecință, se susține că vinovăția recurentei nu a fost demonstrată dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Apărarea mai invocă încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil, întrucât contravenienta nu ar fi fost citată legal nici la întocmirea procesului-verbal, nici la examinarea cauzei de către Comisia Administrativă. În acest context, sunt invocate prevederile art.381, 382, 443, 445 și alte norme relevante din Codul contravențional, precum și dispozițiile art.6 și 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauza Anghel c. României. Totodată, recurentul susține că instanța de fond nu s-a pronunțat efectiv asupra tuturor argumentelor invocate în contestație, în special asupra aspectelor privind citarea nelegală, lipsa posibilității de a-și exercita dreptul la apărare, deficiențele procesului-verbal și insuficiența probelor.

Un argument distinct se referă la aplicarea Regulamentului privind desfășurarea activității de comerț în municipiul Chișinău. Apărarea susține că instanța de fond a făcut trimitere la prevederile pct.2.1 subpct.1, 2, 3 și 5 din Anexa nr.2 a Regulamentului CMC nr.15/14 din 29.12.2021, însă, potrivit susținerilor acesteia, regulamentul invocat nu ar conține respectivele subpuncte sau nu a fost anexat corespunzător la materialele cauzei, fapt care ar pune sub semnul întrebării temeinicia încadrării juridice a faptei.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, *în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.*

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.*

În acest sens, Colegiul penal, având în vedere modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional)", în vigoare din 22.08.2023, precum și prevederile art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, aplicabile corespunzător, a dispus examinarea recursului în procedură scrisă, în lipsa părților, cu asigurarea dreptului acestora de a prezenta referințe, obiecții sau alte demersuri procesuale.

Astfel, părțile au fost legal înștiințate despre data, ora și locul examinării recursului, fiindu-le comunicat dreptul de a depune, prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe asupra cererii de recurs, completări sau alte cereri, cu cel puțin o zi înainte de data examinării cauzei.

Întrucât părțile au fost informate în mod corespunzător despre drepturile lor procesuale și posibilitatea de a-și expune poziția în scris, Colegiul penal a examinat cauza contravențională în lipsa acestora, în conformitate cu procedura prevăzută de lege.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia *de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de avocatul Lilian OSOIAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional Parascovia PLUTA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1233/2025 din 13 august 2025, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.* În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă*

răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate*. Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenția se săvârşeşte cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.*

În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravențional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârşirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenției. Procesul contravențional se desfăşoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

7. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, la 03.07.2024, ora 11:00, de către agentul constatator Victor POTLOG, specialist principal din cadrul Preturii

sect. Buiucani a Primăriei mun. Chișinău a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 nr. 004457, în privința cet. PLUTA Parascovia, care desfășura activitate de comerț la 02.07.2024, ora 14:47, în lipsa actelor permisive și în zonă cu interdicții, și anume pe str. ***** intersecție cu str. *****din mun. Chișinău, încălcând prevederile pct.2.1 subpunct. 1, 2, 3 și 5 din Anexa nr.2 a Regulamentului CMC nr. 15/14 din 29.12.2021 privind activitatea de comerț, acțiuni care se încadrează în art.273 pct.15) Cod contravențional, efectuându-se și poze la fața locului (f.d. 15-17).

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 nr. 004457 din 03.07.2024 a fost întocmit în absența Parascoviei PLUTA, fapt confirmat de către un martor-asistent, decizia agentului constatator fiind de remitere a cauzei spre examinare conform competenței, în corespundere cu art.398 Cod contravențional - Comisiei Administrative a Preturii sect. Buiucani (a se vedea f.d. 15). De asemenea, contravenienta a fost citată pentru participare la ședința Comisiei, expediindu-i-se în acest sens citația nr. CA-565/C din 22.10.2024 (a se vedea f.d. 11), care a fost restituită cu mențiunea ”nereclamat” (f.d. 12, 13).

În consecință, la data de 12.11.2024, Comisia Administrativă pe lângă Pretura sect. Buiucani a Primăriei mun. Chișinău, examinând în ședință publică materialele cu privire la contravenția comisă de PLUTA Parascovia a emis hotărârea nr. 277, prin care a reținut în acțiunile ultimei contravenția prevăzută la art.273 pct.15) Cod contravențional, exprimată prin încălcarea regulilor de desfășurare a activității de comerț în lipsa actelor permisive și într-o zonă de interdicție din str. ***** intersecție cu str. *****mun. Chișinău, în modul stabilit de autoritatea administrației publice locale, PLUTA Parascovia fiind sancționată cu amendă în mărime de 40 unități convenționale, echivalentul a 2000 lei MD. Hotărârea a fost adoptată în lipsa ultimei, copia fiind-i expediată prin intermediul oficiului poștal la 15.11.2025 (a se vedea f.d. 7).

PLUTA Parascovia a depus, prin intermediul avocatului Lilian OSOIAN, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria PMC 01 004457 din 03.07.2024 și a hotărârii Comisiei Administrative pe lângă Pretura sect. Buiucani nr. 277 din 12.11.2024, prin care a solicitat admiterea contestației, anularea actelor respective, cu încetarea procesului contravențional pornit, invocând drept temei lipsa în acțiunile sale a faptei contravenționale prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional.

Iar prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1233/2025 din 13 august 2025*,* a fost respinsă contestația depusă în interesul Parascoviei PLUTA împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 004457 din 03.07.2024 și a hotărârii Comisiei Administrative pe lângă Pretura sect. Buiucani nr. 277 din 12.11.2024 ca neîntemeiată.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea Hotărârii primei instanțe.

8. *Astfel,* ***cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție****,* analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Iar,

procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 și 445 Cod contravențional, neexistând temeiuri de nulitate absolută. Sub aspectul legalității procesului verbal, colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, astfel la cazul dedus spre examinare au fost respectate prevederile art.443 alin.(1) lit.d), e) Cod contravențional, și anume, procesul-verbal cu privire la contravenție va include încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; va cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

În continuare, instanța de judecată remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001*).

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța de recurs constată că agentul constatator a respectat prevederile art.443 alin.(1) lit. a)-h) Cod contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre

aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care Colegiul nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Astfel analizând sub aspectul legalității procesului verbal cu prevederile art.443 Cod contravențional, nu denotă careva temeiuri de nulitate ale acestuia, or, acesta reflectă inclusiv locul comiterii faptei contravenționale, semnătura agentului constatator, și încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

9. *În ceea ce priveşte criticile recurentului referitoare la nelegalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 nr. 004457 din 03.07.2024*, Colegiul penal le apreciază ca neîntemeiate, întrucât, prin raportare la conținutul actului contestat și la exigențele prevăzute de art.443 și art.445 Cod contravențional, nu au fost constatate deficiențe de natură să atragă nulitatea acestuia.

Potrivit art.443 Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție trebuie să cuprindă, între altele, data şi locul întocmirii, numele şi prenumele agentului constatator, datele persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, fapta contravențională, locul şi timpul săvârşirii acesteia, circumstanțele cauzei, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, precum şi alte date prevăzute de lege*.

În speță, din examinarea procesului-verbal cu privire la contravenție rezultă că acesta conține datele necesare pentru identificarea agentului constatator și a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, precum și descrierea faptei imputate, cu indicarea datei, orei și locului pretinsei săvârșiri a acesteia, a circumstanțelor constatate, a normei contravenționale pretins încălcate și a încadrării juridice.

Prin urmare, nu poate fi reținută susținerea apărării potrivit căreia procesul-verbal nu ar permite stabilirea în mod clar a faptei imputate. Descrierea consemnată în actul de constatare indică faptul că, la data de 02.07.2024, ora 14:47, pe str. *****, intersecție cu str. *****mun. Chișinău, persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal ar fi desfășurat activitate de comerț în lipsa actelor permisive și într-o zonă în care desfășurarea activității de comerț era interzisă, cu indicarea corespunzătoare a normei juridice în temeiul căreia fapta a fost calificată.

Colegiul nu poate reține nici argumentul potrivit căruia faptul că procesul-verbal a fost întocmit în absența contravenientei ar determina, prin el însuși, nulitatea actului. Din conținutul acestuia rezultă că lipsa persoanei a fost consemnată, iar actul a fost întocmit cu participarea unui martor-asistent, fiind dispusă ulterior remiterea cauzei spre examinare autorității competente. Or, legislația contravențională nu condiționează în toate cazurile

valabilitatea procesului-verbal de prezența obligatorie a persoanei la momentul întocmirii acestuia, atunci când sunt respectate condițiile legale pentru întocmirea actului în lipsa sa.

În ceea ce privește critica referitoare la martorul-asistent, Colegiul constată că simpla afirmație a recurentului potrivit căreia martorul-asistent Stela BRUMA ar fi angajată a Preturii sectorului Buiucani nu este suficientă, în lipsa unor date concrete și a unor probe care să demonstreze că persoana respectivă nu putea avea calitatea procesuală respectivă sau că participarea acesteia ar fi afectat în mod efectiv legalitatea procesului-verbal. Or, nulitatea procesului-verbal nu poate fi dedusă din simple afirmații, ci trebuie raportată la o încălcare concretă a unei norme imperative și la efectele juridice ale acesteia asupra valabilității actului.

De asemenea, în ceea ce privește invocarea lipsei adresei martorului-asistent, Colegiul reține că această împrejurare nu poate conduce automat la nulitatea procesului-verbal, în condițiile în care recurentul nu a demonstrat în ce mod această eventuală omisiune a împiedicat exercitarea drepturilor sale procesuale ori a afectat posibilitatea verificării circumstanțelor întocmirii procesului-verbal. Or, sancțiunea nulității nu poate fi aplicată în mod automat pentru orice eventuală deficiență formală, ci numai în condițiile și pentru încălcările prevăzute de lege.

Totodată, Colegiul apreciază ca nefondată și susținerea potrivit căreia procesul-verbal ar fi lovit de nulitate pentru faptul că persoanei nu i-ar fi fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile procesuale. În speță, procesul-verbal a fost întocmit în lipsa contravenientei, astfel încât imposibilitatea semnării de către aceasta și a consemnării nemijlocite a obiecțiilor sale rezultă din însăși situația procedurală constatată. Această împrejurare nu echivalează, prin ea însăși, cu existența unui viciu care să atragă nulitatea absolută a actului, cu atât mai mult cu cât persoana a avut ulterior posibilitatea de a contesta actul și de a-și formula apărările în fața instanței.

În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că art.445 Cod contravențional sancționează cu nulitatea procesului-verbal încălcările expres prevăzute de lege, însă nu orice neregularitate formală poate determina desființarea actului. În cauza examinată, recurentul nu a identificat o omisiune esențială dintre cele care, potrivit legii, afectează valabilitatea procesului-verbal și nici nu a demonstrat existența unei vătămări procesuale care să nu poată fi înlăturată altfel decât prin anularea actului.

Mai mult, Colegiul subliniază că legalitatea procesului-verbal trebuie analizată distinct de temeinicia acuzației contravenționale. Faptul că recurentul contestă suficiența sau forța probantă a fotografiilor și a celorlalte mijloace de probă nu conduce, prin el însuși, la concluzia că procesul-verbal este întocmit cu încălcarea cerințelor de formă prevăzute de art.443 Cod contravențional. Aceste critici țin, în principal, de aprecierea probelor și de stabilirea existenței faptei și a vinovăției, chestiuni care urmează a fi examinate separat.

Prin urmare, Colegiul constată că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 nr.004457 din 03.07.2024 conține elementele esențiale prevăzute de art.443 Cod contravențional, fapta imputată este descrisă într-o manieră suficient de clară, fiind indicate locul, timpul, circumstanțele faptei și încadrarea juridică, iar recurentul nu a demonstrat existența unor încălcări care, potrivit art.445 Cod contravențional, să atragă nulitatea actului.

În aceste condiții, argumentele recurentului privind pretinsa nelegalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție urmează a fi respinse ca neîntemeiate, întrucât nu sunt confirmate prin materialele cauzei și nu relevă existența unor vicii procedurale de natură să afecteze valabilitatea actului contestat.

10. ***Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate***, Colegiul evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza *Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 07 iunie 1999*.

În ce privește constatarea existenței faptei contravenționale, în urma studiului materialelor cauzei contravenționale, instanța de recurs ajunge la ferma convingere că, PLUTA Parascovia, desfășura activitate de comerț la 02.07.2024, ora 14:47, în lipsa actelor permisive și în zonă cu interdicții, și anume pe str. ***** intersecție cu str. *****din mun. Chișinău, încălcând prevederile pct. 2.1 subpunct. 1, 2, 3 și 5 din Anexa nr. 2 a Regulamentului CMC nr. 15/14 din 29.12.2021 privind activitatea de comerț, acțiuni care se încadrează în art.273 pct.15) Cod contravențional, efectuându-se și poze la fața locului (f.d. 15-17).

Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului verbal, Colegiul reține că situația de fapt reținută în procesul verbal corespunde realității. Instanța de recurs nu poate reține argumentul recurentului precum că la materialele cauzei nu sunt probe, ce ar dovedi vinovăția sa în cele incriminate or, în sprijinul constatării contravenției, au fost anexate la dosar în afară de procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, agentul constatator a mai prezentat și următoarele probe:

- *procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 nr. 004457 din 03.07.2024,* prin care s-a reținut în acțiunile cet. PLUTA Parascovia săvârșirea la data de 02.07.2024, ora 14:47 a contravenției prevăzută de art.273 pct.15) Cod contravențional, adică desfășurarea activității de comerț în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform legislației şi/sau regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă (f.d. 15);

- *imagine-foto care atestă tarabă cu produse textile în asortiment, ce sunt supuse comercializării către consumatori* (f.d. 16-17), documente ale cauzei, care confirmă totalmente vinovăția lui PLUTA Parascovia în temeiul art.273 pct.15) Cod contravențional.

Analizând în ansamblu probele administrate în cauză, Colegiul penal constată că acestea se coroborează între ele și confirmă în mod cert circumstanțele de fapt reținute de agentul constatator și de instanța de fond.

Colegiul penal reține că, conform art.5 al Legii nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior, *autoritățile administrației publice centrale asigură dezvoltarea armonioasă a rețelei comerciale şi a modurilor de distribuție a produselor şi serviciilor comerciale, oferind condiții egale de activitate pentru toți comercianții, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare. Regulile de desfășurare a activității de comerț,*

inclusiv cele sanitare, sanitar-veterinare, privind siguranța alimentelor şi de protecție a drepturilor consumatorilor se aprobă de Guvern.

Iar în conformitate cu art.6 al Legii nr. 231 *activitățile de comerț desfășurate în teritoriu sunt administrate şi coordonate de autoritățile administrației publice locale conform reglementărilor naționale în vigoare. Autoritățile menționate exercită un şir de atribuții, inclusiv de stabilire, în cadrul regulamentului de comerț local, a interdicțiilor şi cerințelor privind desfășurarea activității de comerț conform alin.(5).*

Potrivit alin.(5) al art.6 al Legii sus-numite, în cadrul regulamentului de comerț local, consiliul local are dreptul să stabilească interdicții şi cerințe privind desfășurarea activității de comerț în următoarele privințe: *a) interdicția de a desfășura activități de comerț sau anumite forme ale activității de comerț, inclusiv comerțul ambulant, în perimetrul anumitor zone sau străzi ori în intervalul anumitor zile sau ore; b) modul de desfășurare a activităților de comerț în apropierea edificiilor autorităților publice, instituțiilor de învățământ, instituțiilor medicale, locaşurilor de cult, monumentelor, lucrărilor de artă, edificiilor cu valoare arhitecturală, istorică sau arheologică, zonelor istorice, precum şi în locurile (destinațiile) de interes turistic; c) distribuirea activităților de comerț între zona centrală şi zonele periferice ale localității, precum şi între zonele aglomerate şi cele neaglomerate; d) raza în care este interzisă comercializarea producției alcoolice în preajma instituțiilor de învățământ, instituțiilor medicale şi a locaşurilor de cult; e) cerințe privind regimul de lucru (orarul de funcționare) al comercianților în perimetrul anumitor zone sau străzi; f) interdicția de a comercializa anumite produse sau servicii în perimetrul anumitor zone sau străzi; g) cerințe privind zonele de parcare de care trebuie să dispună comerciantul la desfășurarea anumitor forme de comercializare; h) cerințe privind respectarea regulilor de asigurare a curățeniei pe adresa unității comerciale/unității de alimentație publică, în modul stabilit de autoritatea administrației publice locale; i) modul de acces al mijloacelor tehnice speciale (ambulanțe, tehnică de intervenții la incendii, vehiculele speciale ale băncilor etc.) către obiective de importanță socială (sediile autorităților publice, de sănătate publică, ale băncilor, lăcaşelor de cult, centrelor comerciale) sau terenuri publice, separat sau în colaborare cu alte autorități publice (entități) ori persoane de drept privat.*

Totodată, alin.(6) al Legii stipulează, că *cerințele stabilite la alin.(5) se aprobă prin decizia consiliului local*. Astfel, prin decizia nr. 15/14 din 29.12.2021, valabilă la momentul constatării și examinării contravenției reținută în acțiunile P. PLUTA , Consiliul Municipal Chișinău, a aprobat Regulamentul privind desfășurarea activității de comerț în mun. Chișinău.

Pct.4.3 alin.(18) al Regulamentului vizat mai sus prevede, că se interzice desfășurarea comerțului ambulant stradal în perimetrul str. *****și str. ***** din sect. Buiucani al mun. Chișinău (în corespundere cu Anexa 2 a Regulamentului).

La fel, este de menționat, că în Cap. VII al Regulamentului menționat se stipulează, că încălcările depistate în timpul verificării, de către preturile de sector, se fixează în procesul-verbal privind contravenția, care se examinează în modul stabilit de Comisia Administrativă.

Aşadar, Colegiul constată în acțiunile Parascoviei PLUTA elementele constitutive ale contravenției de desfășurare a activității de comerț în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform legislației şi/sau regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în

localitatea respectivă, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă, prevăzută de art.273 pct.15) Cod contravențional, vinovăția persoanei fizice fiind dovedită integral în ședința de judecată prin probele acumulate și examinate nemijlocit în ședință.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție și al hotărârii Comisiei Administrative contestate, Colegiul penal apreciază ca nefondate argumentele recurentului referitoare la pretinsa lipsă a probelor care ar confirma săvârșirea contravenției și vinovăția Parascoviei PLUTA .

Potrivit art.425 Cod contravențional, *probele reprezintă elemente de fapt dobândite în modul stabilit de lege, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la stabilirea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Aprecierea probelor se efectuează potrivit convingerii persoanei competente să soluționeze cauza contravențională, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate în raport cu circumstanțele constatate, nicio probă neavând valoare prestabilită*.

În speță, contrar susținerilor recurentului, vinovăția Parascoviei PLUTA nu a fost stabilită exclusiv în baza procesului-verbal cu privire la contravenție. La materialele cauzei se regăsesc și mijloace materiale de probă, *inclusiv imaginile-foto* anexate la procesul-verbal, care surprind o tarabă amplasată în locul indicat de agentul constatator, cu produse textile expuse în vederea comercializării. Aceste probe urmează a fi apreciate în coroborare cu constatările consemnate de agentul constatator în procesul-verbal, cu locul și timpul indicate în acesta, precum și cu celelalte materiale ale cauzei. Prin urmare, nu poate fi susținut că sancționarea recurentei s-a întemeiat pe o singură probă sau pe o simplă prezumție a vinovăției acesteia.

Colegiul reține că procesul-verbal cu privire la contravenție constituie, potrivit art.425 Cod contravențional, unul dintre mijloacele de probă admise de lege. Totodată, acesta nu este analizat în mod izolat, ci în coroborare cu celelalte probe administrate. În cauza dedusă judecății, informațiile consemnate de agentul constatator cu privire la desfășurarea activității de comerț la data de 02.07.2024, ora 14:47, în str. *****, intersecție cu str. *****mun. Chișinău, se coroborează cu imaginile-foto anexate materialelor cauzei, din care rezultă existența unei tarabe cu produse textile expuse spre comercializare.

Prin urmare, Colegiul constată că probele administrate formează un ansamblu probator coerent, care confirmă circumstanțele esențiale reținute în procesul-verbal și în hotărârea Comisiei Administrative.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului potrivit căruia fotografiile anexate la dosar nu ar demonstra săvârșirea contravenției. Din conținutul acestora rezultă existența activității comerciale la locul indicat în procesul-verbal, iar valoarea lor probatorie trebuie apreciată în coroborare cu constatările agentului constatator și cu celelalte date cuprinse în materialele cauzei. Or, legea nu impune ca existența unei contravenții să fie demonstrată exclusiv printr-un anumit mijloc de probă, iar art.425 Cod contravențional permite utilizarea fotografiilor ca mijloc de probă.

În ceea ce privește susținerea că fotografiile nu demonstrează că anume Parascovia PLUTA desfășura activitatea de comerț, Colegiul apreciază că această critică nu este suficientă pentru a înlătura ansamblul probator administrat. În procesul-verbal agentul

constatator a individualizat persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional și a indicat în mod concret fapta imputată, locul și timpul săvârșirii acesteia. Aceste constatări sunt coroborate cu imaginile-foto efectuate în cadrul constatării faptei și cu materialele cauzei.

În același timp, simpla contestare de către recurent a forței probante a fotografiilor, fără prezentarea unor elemente obiective care să demonstreze că acestea nu se referă la locul sau împrejurările indicate în procesul-verbal, nu este de natură să răstoarne concluziile instanței de fond.

Colegiul nu poate reține nici argumentul privind lipsa indicării mijlocului tehnic prin care au fost realizate fotografiile ca fiind unul care, prin el însuși, ar determina excluderea acestora din materialul probator. Recurentul nu a indicat și nu a demonstrat existența unei interdicții legale absolute privind utilizarea unor asemenea imagini în calitate de probe și nici faptul că imaginile respective ar fi fost obținute printr-o metodă contrară legii. În consecință, în lipsa unor date concrete care să pună la îndoială autenticitatea sau legătura acestora cu fapta constatată, critica respectivă nu poate conduce la înlăturarea lor din ansamblul probator.

Totodată, Colegiul reține că existența unei activități comerciale desfășurate în locul indicat rezultă nu doar din imaginile-foto, ci și din constatările agentului constatator, iar calificarea juridică a faptei a fost făcută prin raportare la art.273 pct.15) Cod contravențional și la prevederile Regulamentului privind desfășurarea activității de comerț în municipiul Chișinău.

În acest context, este relevant că art.6 alin.(5) din Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior *permite autorităților administrației publice locale să stabilească, în cadrul regulamentului local de comerț, interdicții și cerințe privind desfășurarea activității de comerț, inclusiv interdicția desfășurării activităților de comerț sau a anumitor forme ale acestora în perimetrul anumitor zone ori străzi. Cerințele respective se aprobă prin decizia consiliului local*.

În speță, prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.15/14 din 29.12.2021 a fost aprobat Regulamentul privind desfășurarea activității de comerț în municipiul Chișinău, iar potrivit pct.4.3 alin.(18) al acestuia ***este interzisă desfășurarea comerțului ambulant stradal în perimetrul străzilor *****și ***** din sectorul Buiucani, conform anexei la Regulament***.

Prin urmare, fapta constatată de agentul constatator — desfășurarea activității de comerț în locul indicat, în pofida interdicției stabilite prin regulamentul local — corespunde elementelor obiective ale contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional.

Colegiul constată că în cauză au fost stabilite atât existența faptei contravenționale, cât și apartenența acesteia la persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal, iar probele administrate se coroborează între ele și sunt suficiente pentru a fundamenta concluzia privind vinovăția acesteia. În acest sens, argumentele recurentului referitoare la insuficiența probelor, lipsa dovezii vinovăției și caracterul neconcludent al fotografiilor reprezintă, în esență, o apreciere diferită a materialului probator, care însă nu este susținută de elemente obiective de natură să răstoarne concluziile primei instanțe.

Colegiul mai reține că, potrivit principiului aprecierii libere a probelor, instanța nu este ținută de valoarea prestabilită a unui anumit mijloc de probă, ci trebuie să aprecieze

ansamblul probator în integralitatea sa. În prezenta cauză, examinarea cumulativă a procesului-verbal cu privire la contravenție, a imaginilor-foto și a celorlalte materiale administrate conduce la concluzia că circumstanțele reținute de agentul constatator și de prima instanță au suport probator suficient. În consecință, Colegiul penal constată că situația de fapt reținută în procesul-verbal cu privire la contravenție și în hotărârea Comisiei Administrative este confirmată prin probe pertinente, concludente și admisibile, iar recurentul nu a prezentat probe sau argumente apte să demonstreze contrariul.

În aceste condiții, criticile recurentului referitoare la netemeinicia procesului-verbal, la insuficiența probatoriului și la nedovedirea vinovăției urmează a fi respinse ca nefondate, concluziile primei instanțe privind existența faptei contravenționale și vinovăția Parascoviei PLUTA fiind justificate prin materialele cauzei.

11. *În continuare, Colegiul penal va verifica dacă fapta imputată recurentei întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional, prin raportare la cadrul normativ în vigoare la data săvârşirii faptei, respectiv 02.07.2024.*

Potrivit art.273 pct.15) Cod contravențional, constituie contravenție *desfășurarea activității de comerț în locuri sau în zone în cadrul cărora, conform legislației și/sau regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, aprobat de consiliul local, aceasta este interzisă.*

Prin urmare, norma contravențională are caracter de *normă de trimitere*, iar pentru stabilirea existenței faptei este necesară identificarea normei legale sau regulamentare care instituie în mod concret interdicția de desfășurare a activității de comerț în locul respectiv.

În acest sens, art.6 alin.(5) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior conferă consiliului local competența de a stabili, în cadrul regulamentului local de comerț, interdicții și cerințe privind desfășurarea activității de comerț, inclusiv interdicția desfășurării activităților de comerț sau a anumitor forme ale acestora în perimetrul anumitor zone sau străzi. Cerințele respective se aprobă prin decizia consiliului local.

În exercitarea acestei competențe, Consiliul municipal Chișinău a adoptat Decizia nr. 15/14 din 29.12.2021, prin care a fost aprobat Regulamentul de comerț local al municipiului Chișinău. Din materialele oficiale ale autorității publice locale rezultă că Regulamentul respectiv a reglementat inclusiv condițiile și interdicțiile aplicabile comerțului ambulant stradal și a prevăzut lista străzilor pe care era interzisă amplasarea unităților de comerț ambulant stradal.

Astfel, pentru încadrarea juridică în baza art.273 pct.15) Cod contravențional nu este suficientă simpla constatare a existenței unei activități comerciale, fiind necesar ca activitatea să fi fost desfășurată într-un loc în privința căruia exista, la data faptei, o interdicție legală sau regulamentară în vigoare. Or, în speță, procesul-verbal cu privire la contravenție individualizează locul săvârșirii faptei ca fiind mun. Chișinău, str. *****, intersecție cu str. *****iar materialele cauzei confirmă că la data de 02.07.2024, în acest loc, era desfășurată activitate de comerț ambulant stradal, fiind identificată o tarabă cu produse textile expuse spre comercializare.

Prin urmare, fiind stabilit atât faptul desfășurării activității comerciale, cât și locul concret al acesteia, urmează a fi verificat dacă respectivul loc se află în perimetrul supus interdicției instituite prin Regulamentul de comerț local al municipiului Chișinău.

În acest context, Colegiul reține că interdicția relevantă pentru încadrarea juridică a faptei este cea referitoare la desfășurarea comerțului ambulant stradal în perimetrul străzilor *****și *****, astfel cum aceasta rezultă din Regulamentul aprobat prin Decizia CMC nr. 15/14 din 29.12.2021. Or, locul indicat în procesul-verbal — intersecția străzilor ***** și *****— se află în perimetrul geografic expres vizat de interdicția regulamentară. Prin urmare, condiția referitoare la existența unei interdicții aplicabile locului săvârșirii faptei este realizată. În consecință, fapta constatată întrunește elementul material al contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional.

Obiectul juridic al contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional îl constituie relațiile sociale referitoare la respectarea regulilor și cerințelor stabilite pentru desfășurarea activităților de comerț, inclusiv a interdicțiilor instituite prin regulamentul local de comerț.

În speță, aceste relații sociale sunt protejate prin Regulamentul privind desfășurarea activității de comerț în municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia CMC nr. 15/14 din 29.12.2021, care instituie interdicția desfășurării comerțului ambulant stradal în perimetrul străzilor *****și ***** din sectorul Buiucani.

Astfel, prin instituirea unor zone în care anumite forme de comerț sunt interzise, legiuitorul și autoritatea administrației publice locale urmăresc asigurarea unui cadru organizat pentru desfășurarea activității de comerț și respectarea regulilor aplicabile în spațiile publice. Prin urmare, obiectul juridic al contravenției este întrunit.

Latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional se realizează printr-o acțiune, și anume desfășurarea activității de comerț într-un loc sau într-o zonă în care această activitate este interzisă în temeiul legislației și/sau al regulamentului de desfășurare a activităților de comerț în localitatea respectivă, aprobat de consiliul local.

Prin urmare, pentru reținerea laturii obiective este necesară stabilirea a trei circumstanțe esențiale: **(i)** *existența unei activități de comerț***, (ii)** *desfășurarea acesteia într-un anumit loc și* **(iii)** *existența unei interdicții normative aplicabile acelui loc, astfel încât activitatea constatată să intre sub incidența interdicției respective***.**

În cauza dedusă judecății, aceste condiții sunt întrunite, or din materialele cauzei rezultă că, la data de 02.07.2024, ora 14:47, în mun. Chișinău, str. *****, intersecție cu str. *****era desfășurată activitate de comerț, fiind identificată o tarabă cu produse textile expuse în vederea comercializării către consumatori. Această împrejurare este confirmată prin imaginile-foto anexate la materialele cauzei și prin constatările agentului constatator consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție.

Totodată, locul în care a fost constatată activitatea comercială se află în perimetrul străzilor pentru care regulamentul local instituie interdicția desfășurării comerțului ambulant stradal.

Potrivit pct.4.3 alin.(18) din Regulamentul privind desfășurarea activității de comerț în municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.15/14 din 29.12.2021, se interzice desfășurarea comerțului ambulant stradal în perimetrul str. *****și str. ***** din sectorul Buiucani al mun. Chișinău, în condițiile prevăzute de anexa corespunzătoare a Regulamentului.

Prin urmare, interdicția era instituită anterior datei constatării faptei și era aplicabilă locului în care a fost identificată activitatea comercială.

În aceste circumstanțe, acțiunea constând în desfășurarea activității de comerț într-o zonă în care această activitate este interzisă întrunește elementul material al contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional.

În ceea ce privește urmarea prejudiciabilă, pentru existența contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional nu este necesară producerea unui prejudiciu material concret, întrucât norma sancționează însăși desfășurarea activității de comerț într-un loc sau într-o zonă în care aceasta este interzisă. Prin urmare, consumarea contravenției are loc prin simpla realizare a acțiunii interzise de lege sau de regulamentul local.

Sub aspectul legăturii cauzale, aceasta rezultă nemijlocit din faptul că activitatea comercială a fost desfășurată în locul supus interdicției, împrejurare care determină incidența normei contravenționale.

Subiect al contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional poate fi persoana fizică responsabilă care a atins vârsta stabilită de lege și care a săvârșit fapta contravențională.

În speță, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în privința Parascoviei PLUTA , aceasta fiind identificată în actul de constatare în conformitate cu cerințele legale.

Din materialele cauzei nu rezultă existența unor circumstanțe care să excludă capacitatea acesteia de a răspunde contravențional. Prin urmare, Colegiul constată întrunit și elementul referitor la subiectul contravenției.

Sub aspectul *laturii subiective*, Colegiul reține că fapta a fost săvârșită cu vinovăție, întrucât contravenienta, în calitate de persoană care desfășura efectiv activitatea comercială în locul respectiv, a realizat în mod conștient acțiunea de expunere și oferire spre comercializare a produselor. Totodată, nu au fost prezentate probe privind existența unei erori invincibile asupra caracterului interzis al activității, a unor circumstanțe care să fi făcut imposibilă respectarea interdicției sau a altor cauze care să înlăture vinovăția.

În speță, desfășurarea activității comerciale într-un spațiu public, în condițiile existenței unei interdicții stabilite prin regulamentul local, reprezintă o conduită care presupune realizarea conștientă a acțiunii de comercializare. Or, activitatea de comerț nu reprezintă o acțiune spontană, ci presupune o conduită efectivă de expunere și oferire a produselor spre comercializare către consumatori. Prin urmare, circumstanțele cauzei permit concluzia că fapta a fost săvârșită cel puțin cu forma de vinovăție prevăzută de lege pentru existența răspunderii contravenționale.

Totodată, Colegiul reține că recurentul nu a prezentat probe care să demonstreze existența unei cauze care ar exclude vinovăția sau caracterul contravențional al faptei și nici circumstanțe obiective care să facă imposibilă respectarea interdicției instituite prin regulamentul local.

12. Prin urmare, în urma verificării cumulative a elementelor constitutive ale contravenției, Colegiul penal constată că în acțiunile Parascoviei PLUTA sunt întrunite, *obiectul juridic* – relațiile sociale privind respectarea regulilor de desfășurare a activității de comerț, *latura obiectivă* – desfășurarea activității de comerț într-un loc în care aceasta era

interzisă prin regulamentul local, *subiectul* contravenției – persoana fizică în privința căreia a fost constatată și documentată fapta și *latura subiectivă* – vinovăția persoanei în forma prevăzută de art.14 Cod contravențional.

Astfel, sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional, iar argumentul recurentului privind lipsa faptei contravenționale nu poate fi reținut.

În consecință, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod just a stabilit existența faptei contravenționale și vinovăția persoanei sancționate, iar criticile formulate în recurs nu sunt de natură să răstoarne aceste concluzii.

În speța dedusă judecății, Colegiul penal constată că autorul recursului, în esență, a contestat legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, invocând că nu se face vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional. Instanța de recurs apreciază că nerecunoașterea vinovăției de către Parascoviei PLUTA, în lipsa unor probe obiective care să combată circumstanțele stabilite de agentul constatator, nu este suficientă pentru înlăturarea răspunderii contravenționale. Or, simpla negare a faptei imputate nu poate prevala asupra unui ansamblu de probe pertinente, concludente și admisibile, care confirmă existența faptei contravenționale și vinovăția persoanei sancționate.

Colegiul penal reține că argumentele expuse în contestație și reiterate în cererea de recurs nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cauză și nu sunt susținute prin probe de natură să răstoarne constatările agentului constatator. În consecință, Colegiul penal nu identifică temeiuri de a pune la îndoială legalitatea acțiunilor agentului constatator și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și a deciziei asupra cauzei contravenționale contestate.

13. *Cu referire la argumentele recurentului potrivit cărora examinarea cauzei contravenționale în lipsa sa ar fi avut loc cu încălcarea dreptului la apărare, întrucât nu ar fi fost citată în mod legal și nu ar fi avut posibilitatea efectivă de a-și prezenta obiecțiile și probele, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate.*

În acest sens, instanța de recurs reține că, potrivit art.382 alin.(1)-(2) Cod contravențional, *citarea reprezintă o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului contravențional, aceasta putând fi realizată prin invitație scrisă, expediată prin poștă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc, în cazul în care autoritatea poate demonstra că citația a fost primită sau transmisă persoanei citate*.

Astfel, legiuitorul nu a instituit o enumerare limitativă a mijloacelor de comunicare procedurală, ci a permis utilizarea oricărui mijloc de informare care asigură atingerea scopului citării, respectiv aducerea la cunoștința persoanei a datei, orei și locului desfășurării acțiunii procesuale.

În aceste condiții, Colegiul penal reține că autoritatea competentă a întreprins demersurile necesare și rezonabile pentru înștiințarea Parascoviei PLUTA despre data, ora și locul examinării cauzei contravenționale, citația fiind expediată la adresa de domiciliu indicată de însăși contravenienta în contestația depusă ulterior, respectiv mun. Chișinău, str.*****

Faptul că trimiterea poștală a fost restituită cu mențiunea „nereclamat” nu poate fi imputat autorității care a dispus citarea, în condițiile în care aceasta a utilizat adresa corectă și a întreprins acțiunea procedurală necesară pentru înștiințarea persoanei. Într-o asemenea situație, obligația autorității de a asigura citarea nu poate fi interpretată în sensul existenței unei obligații de a repeta la nesfârșit procedura de citare până la obținerea efectivă a unei semnături de primire, atunci când persoana a fost înștiințată prin mijlocul prevăzut de lege, iar neridicarea corespondenței îi este imputabilă. Or, exercitarea drepturilor procesuale presupune și manifestarea unei conduite diligente din partea titularului acestora. Dreptul de a participa la examinarea cauzei și de a-și prezenta apărările nu poate fi interpretat separat de obligația persoanei de a întreprinde măsurile rezonabile pentru a putea beneficia efectiv de aceste drepturi, în special atunci când corespondența procedurală este expediată la adresa sa de domiciliu.

În speță, nu au fost prezentate probe din care să rezulte că Parascoviei PLUTA i-ar fi fost imposibil, din motive obiective și independente de voința sa, să recepționeze corespondența sau că autoritatea ar fi cunoscut despre existența unei alte adrese la care aceasta urma să fie citată. Dimpotrivă, din materialele cauzei rezultă că citația a fost expediată la adresa care ulterior a fost indicată chiar de către contravenientă în contestația formulată împotriva actelor procesuale.

Prin urmare, nu poate fi pusă în sarcina agentului constatator sau a Comisiei Administrative obligația de a asigura în mod efectiv primirea citației de către persoană în situația în care aceasta nu întreprinde demersurile necesare pentru ridicarea corespondenței expediate la adresa sa.

O interpretare contrară ar conduce la situația în care simpla neridicare a corespondenței procedurale ar putea împiedica desfășurarea procesului contravențional, obligând autoritatea competentă să repete în mod nelimitat procedura de citare până la momentul în care persoana ar decide să recepționeze citația. Or, o asemenea interpretare ar fi incompatibilă cu necesitatea desfășurării procesului într-un termen rezonabil și cu obligația autorităților de a asigura soluționarea cauzelor în condițiile și termenele prevăzute de lege.

Colegiul penal subliniază că autoritatea competentă nu poate controla conduita destinatarului după expedierea corespondenței și nu poate fi ținută responsabilă pentru faptul că acesta nu se prezintă la oficiul poștal pentru ridicarea trimiterii. Obligația autorității este aceea de a întreprinde demersurile procedurale rezonabile și prevăzute de lege pentru înștiințarea persoanei, iar nu de a garanta rezultatul material al comunicării atunci când acesta depinde de conduita destinatarului.

În acest context, simpla împrejurare că citația a fost restituită cu mențiunea „*nereclamat*” nu este suficientă pentru a concluziona asupra încălcării dreptului la apărare, în lipsa demonstrării unor deficiențe imputabile autorității în procedura de expediere sau a unor circumstanțe obiective care să fi împiedicat persoana să ia cunoștință de corespondența expediată.

Mai mult, trebuie avut în vedere că dreptul la apărare nu presupune un drept absolut al persoanei de a împiedica examinarea cauzei prin neprezentare sau prin neîndeplinirea propriilor obligații de diligență. Garanțiile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, iar autoritățile sunt ținute să asigure persoanei o posibilitate reală și efectivă de a participa la

procedură, nu însă să substituie conduita acesteia și să întreprindă un număr nelimitat de încercări de citare până la obținerea unei recepționări efective.

În același timp, Colegiul reține că Parascovia PLUTA nu a fost lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procesuale în ansamblul procedurii. Aceasta a avut posibilitatea de a contesta procesul-verbal cu privire la contravenție și hotărârea Comisiei Administrative, beneficiind ulterior de asistența unui avocat și prezentând în fața instanțelor argumente referitoare atât la legalitatea actului, cât și la temeinicia acuzației contravenționale.

Prin urmare, nu se poate susține că lipsa contravenientei la ședința Comisiei Administrative a avut drept consecință privarea acesteia de dreptul de a-și formula apărarea în mod efectiv. Dimpotrivă, aceasta și-a exercitat ulterior dreptul de acces la justiție, a contestat actele adoptate și a beneficiat de posibilitatea de a prezenta argumente și probe în susținerea poziției sale.

Colegiul mai reține că, pentru constatarea unei încălcări a dreptului la apărare, nu este suficientă invocarea formală a faptului că persoana nu a participat la ședința autorității competente. Este necesar să se stabilească dacă neparticiparea a fost determinată de o omisiune imputabilă autorității și dacă, în consecință, persoana a fost lipsită în mod efectiv de posibilitatea de a-și prezenta cauza. Or, în speță, asemenea circumstanțe nu au fost demonstrate.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că autoritatea competentă a manifestat diligența necesară pentru înștiințarea contravenientei, citația fiind expediată la adresa corectă de domiciliu, iar neridicarea acesteia de către destinatar nu poate fi imputată agentului constatator și nici Comisiei Administrative.

Totodată, nu poate fi impusă autorității obligația de a repeta indefinit procedura de citare până la recepționarea efectivă a citației, întrucât o asemenea interpretare ar permite persoanei citate să paralizeze procedura prin simpla nepreluare a corespondenței și ar contraveni scopului normelor care reglementează citarea și soluționarea cauzelor contravenționale.

Prin urmare, Colegiul penal constată că argumentele recurentului referitoare la citarea nelegală și încălcarea dreptului la apărare prin examinarea cauzei în lipsa contravenientei nu își găsesc confirmare în materialele cauzei și urmează a fi respinse ca nefondate.

14. Având în vedere că vinovăția lui Parascoviei PLUTA a fost dovedită în modul prevăzut de lege, Colegiul penal apreciază că sancțiunea contravențională aplicată sub forma amenzii în cuantum de 40 unități convenționale este legală, proporțională și individualizată corespunzător circumstanțelor cauzei. Sub acest aspect, Colegiul penal constată că sancțiunea a fost aplicată în limitele prevăzute de art.273 pct.15) Cod contravențional, fiind stabilită chiar aproape de minimul special prevăzut de norma de sancționare, cu respectarea criteriilor de individualizare prevăzute de Codul contravențional. Prin urmare, aceasta nu poate fi apreciată ca excesivă sau disproporționată în raport cu gravitatea faptei și scopul prevenirii săvârșirii unor noi contravenții.

Totodată, Colegiul penal constată că instanța de fond a examinat cauza în conformitate cu prevederile art.457 și art.458 Cod contravențional, analizând complet și obiectiv toate circumstanțele relevante pentru justa soluționare a cauzei. Hotărârea pronunțată cuprinde expunerea circumstanțelor de fapt reținute, analiza probelor administrate, încadrarea juridică

a faptei și argumentele care au fundamentat soluția adoptată, fiind motivată în conformitate cu cerințele art.462 Cod contravențional și cu exigențele dreptului la un proces echitabil consacrat de art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Colegiul penal nu identifică încălcări ale normelor de drept material sau procesual care să atragă casarea hotărârii atacate. Criticile formulate în recurs au fost analizate și înlăturate prin considerentele expuse în prezenta decizie, întrucât acestea nu sunt susținute de probe pertinente și concludente și nu sunt de natură să infirme concluziile instanței de fond.

În acest context, Colegiul penal reține că hotărârea primei instanțe este amplu și suficient motivată, răspunzând argumentelor esențiale invocate de părți. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, atunci când instanța inferioară și-a motivat în mod adecvat soluția și instanța de control judiciar împărtășește aceste considerente, aceasta poate face trimitere la motivarea primei instanțe fără a fi obligată să reia în mod exhaustiv toate argumentele deja analizate (a se vedea *Garcia Ruiz c. Spaniei*). În aceste condiții, Colegiul penal apreciază că Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) este legală, întemeiată și suficient motivată, neexistând temeiuri de fapt sau de drept care să justifice admiterea recursului și casarea hotărârii atacate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Lilian OSOIAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional Parascovia PLUTA și a menține Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1233/2025 din 13 august 2025, fără modificări.

15. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul Lilian OSOIAN în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional Parascovia PLUTA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1233/2025 din 13 august 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PMC 01 004457 din 03.07.2024, în privința lui **Parascovia PLUTA** în temeiul art.273 pct.15) Cod contravențional, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI